



2. semester – forår 2016

Indholdsfortegnelse

SEMESTERPLAN FOR 2. SEMESTER 2016 BACHELORUDDANNELSEN OG BACHELOR-SIDEFAG/TILVALG	2
PROJEKTMODUL: VIDEREGÅENDE SOCIAL- OG PERSONLIGHEDS- PSYKOLOGI / (20 ECTS) (PSYK)	5
KVALITATIV FORSKNINGSMETODOLOGI (5 ECTS MODUL)	7
PSYKOLOGIENS VIDENSKABSTEORI (5 ECTS) (PSYK)	14
KURSUSMODUL: PERSONLIGHEDSPSYKOLOGI (10 ECTS) (BA- TILVALG)	19
PROJEKTMODUL: PERSONLIGHEDEN I KONTEKST (20 ECTS) (BA TILVALG)	37



Semesterplan for 2. semester 2016

Bacheloruddannelsen og Bachelor-sidefag/tilvalg

Version og dato: version: 1,2 dato: 25.02.16

Oplysninger om semesteret

Skole: Skolen for Erkendelses- og Forandringsprocesser

Studienævn: Studienævnet for Psykologi

Studieordninger:

- Bachelorstuderende: Studieordning for bacheloruddannelsen i psykologi, september 2015.
- Tilvalgsstuderende: Studieordning for bachelor- og kandidattilvalgsfagene i psykologi ved Aalborg Universitet, 2009.

Ankerlærer: Casper Feilberg (feilberg@hum.aau.dk)

Kursusmoduler:

For 2. semester studerende på Bacheloruddannelsen (PSYK) er der tre hovedstudieelementer:

- 1) **Projektmodul** *Videregående social- og personlighedspsykologi*. (20 ECTS). I tilknytning til projektet udbydes dels kurset i *Kvalitativ forskningsmetodologi*, dels vejledning, samt kurset i *psykologiens videnskabsteori*.
- 2) **Kursusmodul:** Kvalitativ forskningsmetodologi (5 ECTS).
- 3) **Kursusmodul:** Psykologiens videnskabsteori (5 ECTS).

For Bachelor-tilvalg studerende (BA tilvalg) er der to hovedstudieelementer:

- 1) **Projektmodul:** Personligheden i kontekst (20 ECTS). I tilknytning til projektet tilbydes vejledning og en seminar- og forelæsningsrække i *Kvalitativ forskningsmetodologi*, som er organiseret som samlæsning med de psykologistuderendes kursusmodul i kvalitativ forskningsmetodologi. (NB: Tilvalgsstuderende har ikke mødepligt, og deres fremmøde bliver ikke registreret. Tilvalgsstuderende skal heller ikke deltage i særskilt eksamen i kvalitativ forskningsmetodologi.) Projektet kan gennemføres som gruppearbejde bestående af tilvalgs- og sidefagsstuderende.



2) **Kursusmodul:** Personlighedspsykologi (10 ECTS).

Faglig progression og kompetencer

Andet semester ligger i forlængelse af kursusmodulerne personlighedspsykologi og socialpsykologi på studiets første semester. Semestret er koncentreret omkring projektmodul i videregående social- og personlighedspsykologi, hvor den studerende får personlige erfaringer i at anvende kvalitative metoder og psykologisk teori i forhold til en selvvalgt problemstilling. Dette projektmodul samt de tilhørende kursusmoduler i kvalitativ forskningsmetodologi og psykologiens videnskabsteori er med til at give den studerende en grundlæggende viden omkring den kvalitative forskningsmetodologi samt dennes muligheder og begrænsninger. Semestret vil desuden give den studerende erfaringer i, at arbejde i et dialektisk forhold mellem teori og indsamlet empiri og løbende vurdere den indsamlede empiris fortælling og gyldighed i relation til videnskabsteoretiske og forskningsmetodologiske overvejelser.

Semesterets organisering og forløb

Semesteret er koncentreret om at give de studerende egne erfaringer med at indsamle empiri og arbejde reflekteret med denne i en gruppe med andre studerende i relation til valgte teorirammer.

Semesteret indledes derfor med gruppedannelse i starten af uge 5. Her går de studerende sammen i grupper (typisk af 4-6 medlemmer). I uge 5-6-7-8 afholdes kursusmodul i kvalitativ forskningsmetodologi, hvor den grundlæggende viden og færdigheder til at udføre en kvalitativ undersøgelse bliver tilegnet. Herefter indledes både kursusmodul i videnskabsteori (og personlighedspsykologi for de tilvalgs-studerendes vedkommende) samt den indledende del af projektperioden. Her vil de studerende blive tildelt en vejleder og hen over foråret (frem til en uge før aflevering) vil de studerende løbende have kontakt med denne vejleder.

Forventninger om arbejdsfordeling

Semesteret har hovedfokus på, at de studerende danner sig egne erfaringer med at udføre en psykologisk kvalitativ undersøgelse. Studiet er et fuldtids studie og det er derfor afgørende, at den studerende engagerer sig aktivt i både projektmodul og i de tilhørende kursusmoduler da de i fællesskab er med til at skabe grundlaget for udførelsen af et godt kvalitativt projekt. Dette gør sig også gældende ved vejledning, hvor det forventes, at den studerende kommer forberedt og med en dagsorden for det pågældende møde. I projektperioden arbejder den studerende selvstændigt (i samarbejde med gruppen) og engageret og forholder sig også løbende til den tidsramme, der er sat for projektmodul og dermed løbende afstemmer, at projektet bliver klar til aflevering på den fastsatte dato.



Semesterbeskrivelse

Denne semesterplan indeholder en oversigt over studieelementer for både 2. semester Bacheloruddannelsen og Bachelor-tilvalg (jf. studieordningen for supplerende informationer).

Studerende opfordres desuden til at booke en vejledning hos Aalborg Universitetsbibliotek, hvor projektgruppen kan få individuel støtte til litteratursøgningen. Se www.aub.aau.dk.

I det følgende vil alle disse studieelementerne være beskrevet i rækkefølgen:

- Projektmodul *Videregående social og personlighedspsykologi* (2. sem. Ba.)
- Kursusmodul *Kvalitativ forskningsmetodologi* (2. sem. Ba). Forelæsningerne i dette kursusmodul udgør samtidig forelæsningsrækken som knytter sig til tilvalgsstuderendes modul *Personligheden i kontekst*.
- Kursusmodul *Psykologiens videnskabsteori* (2. sem. Ba)
- Kursusmodul *Personlighedspsykologi* (tilvalg)
- Projektmodul *Personligheden i kontekst* (tilvalg)

**Projektmodul: Videregående social- og personligheds-
psykologi / (20 ECTS) (PSYK)**

(Advanced Social and Personality Psychology)

Modulansvarlig: Casper Feilberg**Vejledere:** Sanna Schlieve (schlieve@hum.aau.dk), Noomi Matthiesen (noomi@hum.aau.dk), Thomas Borchmann (borchman@hum.aau.dk), Jensine Nordergaard (jensine@hum.aau.dk), Mariann B Sørensen (mariann@hum.aau.dk), Mette Thuesen (thuesen@hum.aau.dk).Der tilbydes vejledning på engelsk af Vlad Glaveanu (vlad@hum.aau.dk) og Carolin Demuth (cdemuth@hum.aau.dk).**Placering:** 2. semester**Type og sprog:** Projektmodul – Dansk**Omfang og forventning:** Projektvejledning.**Deltagere:** 2. semester bachelor-studerende**Antal forelæsninger:** 0**Antal seminarer:** 0**Antal seminarhold:** 0**Prøveform:** En ekstern mundtlig prøve på baggrund af projektrapport. Karakter efter 7-trins-skalaen.**Deltagerforudsætninger:***Modulbeskrivelse*

I projektet skal de/den studerende arbejde videre med en selvstændigt valgt problemstilling inden for et af de netop nævnte områder på baggrund af en empirisk undersøgelse, der tager kvalitativ metode i anvendelse.

Når projektet er afsluttet, skal den studerende kunne demonstrere:

Uddybet **viden** om, **forståelse** af samt **refleksion** over

- udvalgte videnskabelige teoridannelser og forskningsresultater inden for social- og personlighedspsykologien og
- anvendt kvalitativ forskningsmetodologi.

Færdigheder i

- at formulere og vurdere en interessant problemstilling inden for social- eller personlighedspsykologi samt begrunde og vælge relevante kvalitative analyse- og løsningsmodeller,
- at vurdere de metodologiske implikationer af den valgte model,
- at diskutere de videnskabsteoretiske implikationer ved valg af teori, metode og problemstilling samt perspektivere problemstillingen i forhold til relevant viden om personlighedens samfundsmæssige grundlag,
- at skelne og vurdere brugbarheden af især kvalitative forskningsmetodologier i forhold til forskningens problemstilling og
- at formidle social- og personlighedspsykologiske problemstillinger og kvalitative løsningsmodeller til fagfæller og ikke-specialister.

Kompetencer til

- at håndtere komplekse og udviklingsorienterede problemstillinger af social- og personlighedsmæssig karakter med kvalitativ metodologi i afgrænsede sammenhænge,
- at indgå ansvarligt og selvstændigt i fagligt og tværfagligt samarbejde med en social- og personlighedspsykologisk tilgang og
- at identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring inden for et social- og personlighedspsykologisk læringsmiljø under anvendelse af kvalitativ forskningsmetodologi.

Projektet udarbejdes i grupper. Af hensyn til den store mængde dataindsamlingsarbejde, som projektet indebærer, kan det meget stærkt anbefales, at gruppestørrelsen er på 4-6 studerende. Den afsluttende prøve er gruppevis.

Projektet evalueres ved en ekstern kombineret skriftlig og mundtlig prøve. Sidetalsnormen er 15-25 sider pr. studerende, dog max. 30 sider ved individuelt udarbejdede projektrapporter. Pensum til projektet er 1750 sider selvvalgt, vejledergodkendt litteratur.

Prøveform (prøve 4): En ekstern mundtlig prøve på baggrund af projektrapport. Karakter efter 7-trins-skalaen.

Til projektet er knyttet et kursus i kvalitativ forskningsmetodologi.



Kvalitativ forskningsmetodologi (5 ECTS modul)

Modulansvarlig: Ole Michael Spaten (oms@hum.aau.dk)

Undervisere/Seminarholdere: Lene Tanggaard Pedersen (lenet@hum.aau.dk), Svend Brinkmann (svendb@hum.aau.dk), Darren Langdridge (d.langdridge@open.ac.uk), Ole Michael Spaten (oms@hum.aau.dk), Noomi Matthiesen (noomi@hum.aau.dk).

Placering: 2. semester

Type og sprog: Kursus og seminarmodul – Dansk

Omfang og forventning: Som forudsætning for at kunne indstille sig til eksamen i faget kræves aktiv deltagelse i seminarerne, hvilket indebærer 75 pct. tilstedeværelse samt indløsning af samtlige opgaver, som stilles i løbet af kurset.

Deltagere: 2. semester

Antal forelæsninger: 5 x 3 timer: Der veksles mellem forelæsning og seminarformen

Antal forelæsningshold: 2

Antal seminarer: 5 x 3,5 timer: Der veksles mellem forelæsning og seminarformen

Antal seminarhold: Årgangen er inddelt i projektgrupper grupperet på to seminarhold. Hold I starter den 8. februar og fortsætter den 9., 11., 15., 17., 18., 19. og 23. februar. Hold II starter den 9. februar og fortsætter den 10., 12., 16., 17., 18., 22. og 23. februar. Hold I arbejder den 15. og 19. februar og hold II den 16. og 22. februar med selvstændig opgaveløsning i forhold til de udleverede opgaver. Skriftlig eksamen den 26. februar.

Deltagerforudsætninger: PBL og kurserne i personligheds- og socialpsykologi på 1. semester af uddannelsen. Endvidere at hele pensum til kurset er læst **inden** kurset påbegyndes.

Prøveform: Prøven er en intern skriftlig essay prøve med karakter efter 7-trinsskalaen uden hjælpemidler. Deltagelse i prøven forudsætter aktiv deltagelse i undervisning på min. 75 pct. samt udførelse af samtlige øvelser og opgaver

Modulbeskrivelse

Det overordnede mål med dette kursus er at forberede de studerende til at kunne gennemføre et kvalitativt projektforsøg på bachelorniveau. Via deltagelse i kurset vil de studerende blive i stand til at beherske basal interview- og samtaleteknik. De studerende vil kunne genkende træk ved og skelne mellem forskellige kvalitative forskningsmetoder. De studerende vil have opnået erfaring med gennemførelsen af kvalitativ forskning fra idé til transskription samt have erfaring med forskellige tilgange til analysen af kvalitativt materiale. Endvidere vil de studerende også kunne forholde sig kritisk til validitet og etik i kvalitativ forskning, og de vil kende til kriterier for typisk opbygning af en kvalitativ forskningsrapport.

Kurset forløber over seks undervisningsdage som et praktikum i kvalitativ forskningsmetodik, som sammen med projekt-gruppedannelsen og eksamen i faget, forløber over fire intensive uger (uge 5, 6, 7 og 8). Projektgrupperne guides til – på de forelæsnings frie dage – at fortsætte kursusarbejdet i grupperne. Kurset er opbygget med vægt på en vekselvirkning mellem forelæsninger, demonstrationer og seminarer med praktiske øvelser. Gennem denne vekselvirkning får de studerende lejlighed til at reflektere over den præsenterede viden i direkte kobling med øvelser, hvor de selv gør sig erfaringer med kvalitativ metode specifikt. Vi opfordrer til, at der foretages lydoptagelser af de studerendes øvelser, som grundlag for diskussioner i gruppe og på plenum. På plenum vil der også indgå demonstrationer af bl.a. det kvalitative interview fra forelæserens side. Målet med denne struktur er, at der i selve kursus konteksten produceres materiale, der muliggør en almen refleksion på kvalitativ metode, der er direkte forankret i konkrete episoder på kurset. Pensum forventes læst inden kurset påbegyndes.

Bemærk at dagene er beskrevet nedenfor i rækkefølgen: 1. dag – 6. dag, men at rækkefølgen i planlægningsøjemed i praksis kan variere.

Den studerende skal gennem kurset opnå:

Viden om

- og forståelse af kvalitativ empiri gennem hele forskningsprocessen,
- og forståelse af forskellige tilgange til analysen af kvalitativt materiale,
- og kriterier for typisk opbygning af en kvalitativ forskningsrapport
- faserne i forskningsprojekter fra den indledende designfase, til udførelse og rapportering.

Færdigheder i

- at reflektere over og indplacere forskellige kvalitative forskningsmetoder ifht de videnskabsteoretiske problemstillinger,

- at demonstrere kendskab til kvalitative problemstillinger gennem forskningsprojektets faser og grundlæggende praktisk erfaring med anvendelsen af kvalitative forskningsmetoder og samtaletekniske færdigheder
- at kunne reflektere over begreber og etiske problemstillinger i kvalitative studier

Kompetencer til

- at skelne imellem de teoretiske og praktiske aspekter ved forskellige kvalitative forskningsmetoder
- at reflektere over processen og sin egen andel samt gøre sig etiske overvejelser i forhold til den kvalitative forskningsproces
- at reflektere over professionelle relationer og forholde sig kritisk til centrale begreber i kvalitativ forskning som f.eks. validitet og analytisk generalisering m.v.

Modulet afsluttes med en intern skriftlig prøve med karakter efter 7-trins-skalaen. Deltagelse i prøven forudsætter aktiv deltagelse i undervisning på min. 75 pct. (se fuld beskrivelse i studieordning).

Forelæsningsoversigt:

Forelæsning	Varighed	Titel/Emne	Underviser
1. dag	9.15 – 16.00	Kvalitativ forskning og det kvalitative forskningsinterview	Lene Tanggaard Pedersen
2. dag	9.15 – 16.00	Deltagerobservation i psykologisk kvalitativ forskning I	Noomi Matthiesen
3. dag	9.15 – 16.00	Analyse af kvalitativ forskning	Ole Michael Spaten
4. dag	9.15 – 16.00	Phenomenological research and Critical Narrative Analysis (CNA)	Darren Langdridge
5. dag	9.15 – 16.00	Validitet, etik og forskningsrapport	Svend Brinkmann
6. dag	9.15 – 16.00	Deltagerobservation i psykologisk kvalitativ forskning II	Noomi Matthiesen

1. dag: Kvalitativ forskning og det kvalitative forskningsinterview

6,5 timer v/ *Lene Tanggaard Pedersen*

9.15–9.25: Introduktion

9.25- 11.00: Forelæsning om kvalitativ forskning og det kvalitative forskningsinterview



11.00-12.00: Øvelse med interview (ca. 14 grupper á 5 studerende). Roller: 1 informant, 1 interviewer, 1-2 observatør(er) af interviewets form (samtale- og interview-teknik, interaktion, verbal og nonverbal kommunikation, etc.), 1-2 observatør(er) af interviewets indhold, 1 tekniker.

12.00-12.30: Frokost

12.30-14.00: Feedback på plenum og demonstrationsinterview

14.00-16.00: Fortsættelse af interviewøvelser

2. dag: Deltagerobservation i psykologisk kvalitativ forskning (Hold 1)

3,5 timer v/ *Noomi Matthiesen*

9.15 - 9.25: Introduktion

9.25 - 11.00: Forelæsning (deltager) observation som kvalitativ metode i psykologisk forskning og dennes relation til øvrige metoder (særligt interview).

11.00 - 11.50: Øvelser med observation.

11.50 - 12.00: Introduktion af hjemmeopgave.

12.30 - 16.00: Arbejde i projektgrupper med hjemmeopgaven

2. dag: Deltagerobservation i psykologisk kvalitativ forskning (Hold 2)

3 timer v/ *Noomi Matthiesen*

13.15 - 13.25: Introduktion

13.25 - 15.00: Forelæsning (deltager) observation som kvalitativ metode i psykologisk forskning og dennes relation til øvrige metoder (særligt interview).

15.00 - 15.50: Øvelser med observation.

15.50 - 16.00: Introduktion af hjemmeopgave.

3. dag: Analyse af kvalitativ forskning

6,5 timer v/ *Ole Michael Spaten*

9.15-9.25: Introduktion og siden sidst

9.25-11.00: Forelæsning analyse af kvalitativ forskning



11.00-12.00: Fortsat refleksion samt øvelse i projekt grupper

12.00-12.30: Frokost

12.30-13.15: Fra analyse til fremstilling

13.15-16.00: Projektgrupperne arbejder med analyse, gruppedrøftelser, plenum, konsulentbistand til grupperne og forankring af kursets indhold samt afrunding i plenum

4. dag: Phenomenological research methods and Critical Narrative Analysis (CNA)

6,5 timer v/ *Darren Langdridge*

9.15-9.25: Introduction

9.25-11.00: Lecture: Phenomenological research methods

11.00-12.00: Workshop in small groups

12.00-12.30: Lunch-break

12.30-13.15: Lecture: Narrating the life world: an introduction to Critical Narrative Analysis (CNA)

13.15-14.30: Workshop in small groups

14.45-16.00: Group related questions and answers in Plenum followed up by wrapping up the day.

5. dag: Validitet, etik og forskningsrapport

6,5 timer v/ *Svend Brinkmann*

9.15-9.25: Introduktion og siden sidst

9.25-11.00: Forelæsning om validitet og etik

11.00-12.00: Øvelse i smågrupper

12.00-12.30: Frokost

12.30-13.15: Formalia og forskningsrapport

13.15-16.00: Konsulentbistand i små grupper på forankring af kursets indhold i projekterne

6. dag: Deltagerobservation i psykologisk kvalitativ forskning (Hold 1)

3 timer v/ Noomi Matthiesen

9.15 - 9.25: Introduktion

9.25 - 10.30: Fremlæggelse af hjemmeopgaven i projektgrupper. 10 minutters fremlæggelse, 10 minutters feedback, spørgsmål & kommentar.

10.30 - 11.00: opsamling & feedback på plenum

11.00 - 11.45: arbejde i studiegrupper med, hvilke yderligere spørgsmål observationsmaterialet rejser, der kan belyses gennem interview (el. evt. anden metode).

11.45 - 12.00: Opsamling på plenum.

6. dag: Deltagerobservation i psykologisk kvalitativ forskning (Hold 2)

3 timer v/ Noomi Matthiesen

13.15 - 13.25: Introduktion

13.25 - 14.30: Fremlæggelse af hjemmeopgaven i projektgrupper. 10 minutters fremlæggelse, 10 minutters feedback, spørgsmål & kommentar.

14.30 - 15.00: opsamling & feedback på plenum

15.00 - 15.45: arbejde i studiegrupper med, hvilke yderligere spørgsmål observationsmaterialet rejser, der kan belyses gennem interview (el. evt. anden metode).

15.45 - 16.00: Opsamling på plenum.

Udover disse seks dage kommer to dage med selvstændig opgaveløsning i forhold til de udleverede opgaver.

Grundbog

* Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015): *Interview. Introduktion til et håndværk..* Kbh. Hans Reitzels forlag (3. udgave).

Samlet pensumliste

(* = kan købes i Centerboghandlen.)

* Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015): *Interview. Introduktion til et håndværk..* Kbh. Hans Reitzels forlag. [Alle kapitler, på nær kapitel 5] (ca. 350 s.)

* Langdridge, D. (2007). *Phenomenological Psychology: Theory, Research and Method.* Harlow: Pearson Education. [Chapters 3, 4, 6, 7 & 8] (98 s.)
Chapters 3 and 4 provide a thorough grounding in the philosophy underpinning phenomenological research (Duquesne, IPA, TA and CNA). The ses-



sions will build and expand this knowledge base. Chapter 6 and 7 introduces descriptive and interpretive approaches including Duquesne and IPA. Chapter 8 provides practical coverage of how to conduct a critical narrative analysis (CNA).

- Langdrige, D. (2009). Relating through difference: a critical narrative analysis. In L. Finlay & K. Evans (Eds.) *Relational centred research for psychotherapists: exploring meanings and experience*. Chichester: Wiley-Blackwell. [pp. 213-226] (11 s.)
- Spaten, O. M., Byrialsen, M. & Langdrige, D. (2012). Men's Grief, Meaning and Growth: A Phenomenological Investigation into the Experience of Loss. *The Indo-Pacific Journal of Phenomenology*, 11, 1-15 [12 s.]
- Pedersen, M., Klitmøller, J. & Nielsen, K. (2012). En rehabilitering af deltagerobservation i psykologien. I M. Pedersen, J. Klitmøller & K. Nielsen (red.) *Delta-gerobservation. En metode til undersøgelse af psykologiske fænomener*. (s. 11 - 27). København: Hans Reitzels Forlag.
- Tanggaard, L. (2009). The research Interview as a Dialogical Context for the Production of Social Life and Personal Narratives. *Qualitative Inquiry*, 9, 1498-1515 (16 s.)
- Tanggaard, L. (2007). The research Interview as Discourses Crossing Swords – The Researcher and Apprentice on Crossing Roads. *Qualitative Inquiry*, 1, 160-176 (15 s.)
- Aagaard, J. & Matthiesen, N. (2015) Methods of materiality: participant observation and qualitative research in psychology. *Qualitative Research in Psychology*

I alt ca. 525 sider hertil kommer supplerende litteratur, idet vi anbefaler at de studerende anskaffer dette opslagsværk i kvalitative metoder:

- * Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (2015, red). *Kvalitative metoder*. 2. ed. København: Hans Reitzels Forlag. Denne bog kan endvidere fungere som håndbog til studiet.



Psykologiens videnskabsteori (5 ECTS) (PSYK)
Modulansvarlig: Jens Kvorning (kvorning@hum.aau.dk)
Underviser: Jens Kvorning
Placering: 2. semester
Type og sprog: Kursusmodul - Dansk
Deltagere: 2. semester
Antal forelæsninger: 1 x 3 timer + 8 x 2 timer
Antal øvelser: 8 x 1 time, som afholdes forlængelse af forelæsningerne
Antal forelæsningshold: 1
Prøveform: En bunden 7-dages opgave, 7-10 sider, bestået/ikke bestået
Deltagerforudsætninger: 1. semester

Modulbeskrivelse

Mål

Den studerende skal gennem modulet opnå:

Basal **viden** om samt basal forståelse af og evne til at reflektere over

- psykologiens videnskabsteoretiske egenart og dens forhold til andre fag
- videnskabsteoretiske aspekter ved grundlæggende begreber og paradigmer i psykologien
- psykologihistorien på basalt niveau
- basale sammenhænge mellem psykologihistorien og psykologiens videnskabsteoretiske problemstillinger

Basale **færdigheder** i

- at identificere videnskabsteoretiske aspekter af psykologiske problemstillinger
- at relatere den videnskabelige psykologis traditioner til lægmandsopfattelser og livsanskuelsesmæssige diskussioner, samt

- at analysere og diskutere de etiske problemer, som knytter sig til psykologisk videnskabeligt arbejde samt ikke mindst til den anvendte psykologi og til psykologien som profession samt
- at formidle videnskabsteoretiske indsigter i psykologfaglige sammenhænge.

Basale kompetencer til

- at bringe videnskabsteoretisk viden og færdigheder i anvendelse på psykologirelevante problemstillinger

Pensum er ca. 500 sider ikke for snævert afgrænset obligatorisk litteratur.

Forelæsnings- og øvelsesoversigt:

Alle forelæsninger afholdes af *Jens Kvorning*

Forelæsning	Tilknyttet øvelse	Titel/Emne
1.	ingen	Introduktion til videnskabsteori samt brugen af hypoteser i samfundsvidenskab og psykologi
2.	Øvelse	Positivism
3.	Øvelse	Kritisk rationalisme og videnskabsparadigmer
4.	Øvelse	Forklaringstyper samt fænomenologi og hermeneutik
5.	Øvelse	Kritisk teori
6.	Øvelse	Socialkonstruktivism
7.	Øvelse	Kritisk realisme
8.	Øvelse	Sandhed og relativisme samt samfundsforskning i samfundet
9.	Øvelse	Kan psykologien blive en moderne videnskab?

Grundbog:

Jacobsen, M.H., Lippert-Rasmussen, K. og Nedergaard, P. (Red.) (2015). *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave)*. København: Hans Reitzels Forlag.

Anden udgave af grundbogen kan anvendes. Hvis dette gøres, bør det angives i eksamensopgaven.

Bemærkning om grundbog: Det forekommer hensigtsmæssigt at basere en introducerende forelæsningsrække på en grundbog. Den studerende får herved mulighed for at forholde sig til én sammenhængende tekst i stedet for et konglomerat af enkeltstående tekster. Derudover er det æstetisk og praktisk mere tilfredsstillende at læse én

bog, der er trykt i høj kvalitet frem for et væld af artikler fra nettet eller muligvis samlet i et eller flere kompendier af meget vekslende typografisk kvalitet.

Der foreligger adskillige meget gode introducerende videnskabsteorier på dansk bl.a. for humaniora, naturvidenskab, sundhedsvidenskab samfundsvidenskab og for professionsuddannelserne. Inden for psykologi, der kan opfattes som involveret i alle disse områder, findes der imidlertid kun en ældre i adskillige henseender utilstrækkelig videnskabsteori, som ikke er skønnet egnet som grundbog. Videnskabsteorien for samfundsvidenskab er helt ny og indeholder mange kapitler af direkte relevans for psykologien, hvorfor den er valgt som grundbog. Forelæsningerne vil forsøge at supplere med psykologispecifikke vinkler, hvor dette er nødvendigt. En adækvat grundbog i videnskabsteori for psykologi forbliver et fremtidigt projekt.

Ud over grundbogen benyttes til sidste forelæsning to kortere, klassiske tekster om psykologi.

1. forelæsning: Introduktion til videnskabsteori samt brugen af hypoteser i samfundsvidenskab og psykologi

3 timer v/ (*Jens Kvorning*)

I forelæsningen introduceres videnskabsteorien og spørgsmålet om hypotesedannelse i videnskaben tages op. Svaret på dette spørgsmål er ofte retningsgivende for valg af kvalitativ eller kvantitativ metode

Forelæsningens pensum:

Jacobsen et al. (2015), Introduktion,(21 s.) samt kapitel 1 og 2 (62 s).

2. forelæsning: Positivism

2 timer v/ (*Jens Kvorning*)

Positivismen var den absolut dominerende videnskabsteoretiske retning inden for videnskab i almindelighed og (angelsaxisk) psykologi i særdeleshed frem til ca. 1960. Også i dag arbejder mange psykologiske forskere i praksis på grundlag af positivistiske synspunkter

Forelæsningens pensum:

Jacobsen et al. (2015), kapitel 3 (32 s).

3. forelæsning: Kritisk rationalisme og videnskabsparadigmer

2 timer v/ (*Jens Kvorning*)

Poppers kritiske rationalisme udgør et delvist brud med den positivistiske tradition, og hans falsifikationsprincip er i dag en slags *gold standard* i psykologi som anden videnskab. Kuhns paradigmatheori uddyber opgøret med positivismen og vinder stor popularitet blandt psykologer.

Forelæsningens pensum:

Jacobsen et al. (2015), kapitel 4 og 5 (71 s).

4. forelæsning: Forklaringstyper samt fænomenologi og hermeneutik

2 timer v/ (*Jens Kvorning*)

Hvor positivismen og den kritiske rationalisme ser årsagsforklaringer som den primære samfundsvidenskabelige forklaringstype, insisterer fænomenologien og hermeneutikken på forståelse med henvisning til grunde, som det primære element i samfundsvidenskabelig begribelse.

Forelæsningspensum:

Jacobsen et al. (2015), kapitel 6 og 11 (82 s).

5. forelæsning: Kritisk teori

2 timer v/ (*Jens Kvorning*)

Den kritiske teori udgjorde i en lang periode fra 1930 til ca. 1980 et seriøst alternativ til positivisme og kritisk realisme. Habermas' tredeling af erkendelsesinteresser er stadig central.

Forelæsningspensum:

Jacobsen et al. (2015), kapitel 7 (36 s).

6. forelæsning: Socialkonstruktivisme

2 timer v/ (*Jens Kvorning*)

Socialkonstruktivismen søger et radikalt opgør med ideen om viden som sand genspejling af en objektiv realitet, og uddyber dermed positivismekritikken, ligesom socialkonstruktivismen til en vis grad har overtaget den kritiske teoris rolle som førende progressivt alternativ til positivisme og postpositivisme i psykologien.

Forelæsningspensum:

Jacobsen et al. (2015), kapitel 9 (40 s).

7. forelæsning: Kritisk realisme

2 timer v/ (*Jens Kvorning*)

Den kritiske realisme, der har sin primære udbredelse i Storbritannien Gør også op med positivismen, men søger at fastholde ideen om videnskab som erkendelse af objektivt eksisterende strukturer, som ideen om mennesket som samfunds- og naturvæsen. Beslægtet med den kritiske psykologi.

Forelæsningspensum:

Jacobsen et al. (2015), kapitel 10 (46 s).

8. forelæsning: Sandhed og relativisme samt samfundsforskning i samfundet

2 timer v/ (*Jens Kvorning*)

Forholdet mellem sandhed og relativisme samt videnskabens position i samfundet undersøges

Forelæsningspensum:

Jacobsen et al. (2015), kapitel 13 og 16 (69 s).

9. forelæsning: Kan psykologien blive en moderne videnskab?

2 timer v/ (Jens Kvorning)

Som afslutning på forelæsningsrækken undersøges to ældre tekster, der gav hver deres bud på en videnskabeliggørelse af psykologien, og der sørges, om psykologien har gjort disse tekster overflødige ved at blive en moderne videnskab i streng forstand.

Forelæsningens pensum:

Lewin, K. (1935). *A dynamic theory of personality*. New York & London: McGraw Hill. (Chapter 1: The conflict between the Aristotelian and the Galileian modes of thought in contemporary psychology, pp.1-42). (42 s.)

Mammen, J. and Mironenko, I. (2015). Activity Theories and the Ontology of Psychology: Learning from Danish and Russian Experiences. *Integrative Psychological and Behavioral Science*, 49, pp. 681-713. (33 s.).

Samlet pensumliste:

Jacobsen, M.H., Lippert-Rasmussen, K. og Nedergaard, P. (Red.) (2015). *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning (3. udgave)*. København: Hans Reitzels Forlag. (Introduktion, kapitel 1-7,9-11, 13 & 16). (463 s.). (Bestilles hjem til Centerboghandel).

Lewin, K. (1935). *A dynamic theory of personality*. New York & London: McGraw Hill. (Chapter 1: The conflict between the Aristotelian and the Galileian modes of thought in contemporary psychology, pp.1-42). (42 s.). (Bliver tilgængelig på Moodle eller AUB). (Tilgængelig på Moodle).

Mammen, J. and Mironenko, I. (2015). Activity Theories and the Ontology of Psychology: Learning from Danish and Russian Experiences. *Integrative Psychological and Behavioral Science*, 49, pp. 681-713. (33 s.). (Tilgængelig på AUB)

(I alt 515 s.)

**Kursusmodul: Personlighedspsykologi (10 ECTS) (BA-tilvalg)****Modulansvarlig:** Ole Michael Spaten (oms@hum.aau.dk)**Undervisere:***Ole Michael Spaten, kursusansvarlig (oms@hum.aau.dk),**Casper Feilberg (feilberg@hum.aau.dk)**Winnie Flensborg (wif@hum.aau.dk)***Placering:** 2. semester for BA-tilvalgsstuderende**Type og sprog:** Kursusmodul – Dansk**Omfang og forventning:** 10 ECTS er en tredjedel af fuldtidsarbejde på fuldtidsstudiet i et halvt studieårsværk.**Deltagere:** BA – tilvalg**Antal forelæsninger: Varighed og undervisningsform:** 12 forelæsninger à tre lektioner, 12 gange à 45 minutter med oplæg til efterfølgende diskussion af personlighedspsykologiske temaer; 48 lektioner i alt. Endvidere vil nogle af forelæsningsne implicere korte diskussioner i mindre grupper og i plenum.**Antal forelæsningshold:** 1**Antal seminarer:** Ingen**Antal seminarhold:** Ingen**Deltagerforudsætninger:** Tidligere semestre som forudsætning og endvidere at hele pensum til kurset er læst.**Prøveform:** Prøven er en intern skriftlig ugeprøve med karakter efter 7-trinsskalaen.

Modulbeskrivelse

Undervisningstemaer:

1. Begrebet personlighed set i teoriernes historiske tilblivelsesproces
2. Disciplinforståelse
3. Metateori, teori, metodevalg og konsekvenser
4. Praksisrelationer

Kompetencemål:

Den studerende skal gennem modulet opnå:

Grundlæggende viden om:

- centrale og klassiske teorier om menneskets personlighedsdannelse,
- videnskabelige psykologiske begreber vedrørende personlighed i videnskabs-historisk belysning,
- forholdet mellem teori og empiri inden for personlighedspsykologi,

Færdigheder i:

- at kunne identificere og forstå centrale temaer og teorier inden for det person-lighedspsykologiske område,
- at kunne identificere og forstå, samt kritisk at kunne diskutere centrale pro-blemstillinger og temaer inden for personlighedspsykologi,
- at kunne identificere rationale, metode, design og resultater indenfor den per-sonlighedspsykologiske forskning,
- at kunne identificere relevante tilgange til vurdering af personligheden, her-under eksperiment, observation, interview og test,

Kompetence til:

- at anvende teori og empiri i kritisk diskussion af personlighedspsykologiske problemstillinger, forklaringsmodeller, fænomener og centrale temaer,
- at knytte viden om personlighed til praktiske, konkrete og dagligdags pro-blemstillinger,

Kursusgang	Varighed	Tema/Emne	Forelæser	Litteratur
1 (samme dag som 2)	1 x 45 min.	Introduktion til personligheds-psykologi, metode og modeller	Ole Michael Spaten	Ewen, McAdams, (2009), Spaten, (2001, 2014)
2	3 x 45 min.	Biologiske aspekter af person-ligheden	Ole Michael Spaten	Buss, Daly & Wilson, Ekman, (1973), Eysenck, Zuckerman, Kozorovitsky et al., Peele, (Borkenau et al.)



3	4 x 45 min	Introduktion til psykologiens historie, eksperimentel og fænomenologisk tilgang. Psykoanalyse, objektteori og egopsykologi	Ole Michael Spaten	Ewen, Freud, Skårderud
4	4 x 45 min.	Behavioristiske aspekter af personligheden	Ole Michael Spaten	Ewen, Skinner, Spaten, (2009, 2014) Watson, & Rayner
5	4 x 45 min.	Kognitive aspekter af personlighedspsykologien	Casper Feilberg	Ewen, Kelly, Cushman, Ellis, Peterson, Spaten, (2014)
6	4 x 45 min.	Socialkognitive aspekter af personlighedspsykologien	Casper Feilberg	Bandura, Ewen, Rotter, Spaten, (2010)
7	4 x 45 min.	Trækteori og Selvbegrebets historie og selvet som psykologisk størrelse frem til i dag	Ane Søndergaard	Ewen, Costa & McCrae, Hem, Kohut
8	4 x 45 min.	Humanistiske og eksistentialistiske aspekter af personlighedspsykologien	Ole Michael Spaten	Deurzen-Smith, Ewen, Maslow, Reiss & Havercamp, Rogers, Yalom
9	4 x 45 min.	Person-situation-interaktionistiske aspekter af personligheden	Winnie Flensborg	Funder, Holland & Lachicotte, McAdams, (2001), Winther-Lindqvist, (Nielsen & Tanggaard)
10	4 x 45 min.	Hjernen og psyken – Affektregulering og mentalisering. Subjekt-teorier og socialkonstruktionisme	Ane Søndergaard	Gerlach & Starrfelt, Fonagy Schultz-Jørgensen, Gergen
11	4 x 45 min.	Personlighedspsykologiske aspekter af økologisk og kulturhistorisk psykologi	Winnie Flensborg	Ewen, Bronfenbrenner, Dreier, Spaten (2014), Chaiklin

Nedenfor følger en kort beskrivelse af hovedpunkterne ved de enkelte forelæsninger, efterfulgt af en oversigt over den del af det samlede pensum (det/de enkelte værk/værker) der er tilknyttet forelæsningen. Teksterne forventes læst inden forelæsningen, der typisk tager udgangspunkt i disse, men den studerende kan ikke forvente at forelæsningen gennemgår teksterne.

1. forelæsning: Introduktion til personlighedspsykologi.

1 time v/ (Ole Michael Spaten)

I denne forelæsning gives en introduktion til disciplinen personlighedspsykologi, en række væsentlige psykologiske begreber og de typiske forskningsmetoder der anvendes ved psykologiske undersøgelser af mennesker.

Forelæsningens pensum:

Ewen, R. B. (2003). Introduction (Chapter 1). Theories of personality In *An Introduction to Theories of Personality* (6 ed., pp. 3-9). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [4 s.]

McAdams, D. P. (2009). Chapter 1. Studying the person. In *The person. An introduction to the science of personality psychology* (pp.12-26). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons. [14s.]

Spaten, O. M. (2014). Identitet og selvopfattelse som psykologiske begreber. In O. M. Spaten (Ed.), *Unge identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 11-27). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. [14 s.]

Spaten, O. M. (2001). *Impact of neighbourhood, ethnic, and gender differences on self-esteem among children in low and high SES areas of Copenhagen*. Utah University: Utah [18 s.].

2. forelæsning: Biologiske aspekter af personligheden.

3 timer v/ (Ole Michael Spaten)

I denne forelæsning gives en introduktion til de biologiske aspekter af personligheden og fundamentale begreber såsom gener, nervesystemet og temperament tematiseres i forhold til klassisk og nyere personlighedspsykologisk forskning. Endvidere vil der blive givet en kort fremstilling af grundlaget for en biologisk forståelse af personligheden samt perspektiver fra nyere forskning i evolutionær psykologi. Kan det biologiske perspektiv f.eks. give et perspektiv i forhold til at nogen undersøgelser viser, at stedfædre er mere voldelige overfor spædbørn end biologiske fædre? Forelæsningen afsluttes med en kritisk stillingtagen til resultater af den personlighedspsykologiske forskning.

Forelæsningens pensum:

Buss, D. M. (1990). Toward a biologically informed psychology of personality. *Journal of Personality*, 42, 1-16. [15 sider].

Daly, M. & Wilson, M. I. (1996). Violence against stepchildren. *Current Directions in Psychological Science*, 5, 77-81. [3 s.].

Ekman, P. (1973). Cross-cultural studies of facial expression. In P. Ekman (Ed.), *Darwin and facial expression* (pp. 169-222). New York: Academic Press. [52 sider]

Eysenck, H. J., Easting, G., & Eysenck, S. B. G. (1970). Personality Measurement in Children: A Dimensional Approach. *Journal of Special Education*, 4(1), 261-263. [2 s.].



Kozorovitsky et al. (2006). Fatherhood affects dendritic spines and vasopressin V1a receptors in the primate prefrontal cortex affects dendritic spines. *Nature Neuroscience* 9, 1094-1095 [2 s.].

Peele, S. & DeGrandpre, R. (1995). My Genes Made Me Do It. Misunderstanding the role of genes fosters myths about mental illness. *Psychology Today*, 1-8 [8 sider]

Zuckerman, M., & Como, P. (1983). Sensation seeking and arousal systems. *Personality and individual differences*, 4(4), 381-384 [3 s.].

Supplerende læsning:

Borkenau, P., Riemann, R., Spinath, F. M., & Angleitner, A. (2001). Genetic and Environmental Influences on Observed Personality: Evidence From the German Observational Study of Adult Twins. *Journal of Personality and Social Psychology*, 80, 4, 655-668 [13 sider].

Ekman, P. (1992). An argument for basic emotions. *Cognition and Emotion*, 6, 3-4, 169-200 [31 sider]

3. forelæsning: Introduktion til psykologiens historie, eksperimentel og fænomenologisk tilgang. Psykoanalyse, objektteori og egopsykologi

4 timer v/(Ole Michael Spaten)

Forelæsningen skitserer psykologiens opståen i det historiske forløb, hvor en fremstilling af eksperimentel psykologi og fænomenologisk psykologi vil blive skitseret diskuteret som traditioner. Freuds psykoanalyse inddrages med det formål at vise, hvilke dele af denne teori, der stadig er aktiv i kulturel og sproglig sammenhæng. En kort indføring i Eriksons og Bowlbys teorier samt i objektrelationsteori præsenteres tillige som baggrund for den efterfølgende udvikling af det psykodynamiske felt.

Forelæsningens pensum:

Ewen, R. B. (2003). Sigmund Freud (Chapter 2) and Erik Erikson (Chapter 8). In *An Introduction to Theories of Personality* (6 ed., pp. 11-57 + 167-193). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. [72 s.].

Freud, S. (1933). Forelæsning 31: Den psykiske personligheds bestanddele. I: *Nye forelæsninger til indføring i psykoanalysen*. København: Hans Reitzels Forlag (1973), (pp.50-67). [18 s.].

Skårderud, F. (2014). Personlighedens dynamik. In H. Høgh-Olesen, H. & T. Dalsgaard (red.), *Mærkelige menneske – moderne personlighedspsykologi*. (pp. 233-279). Hinnerup: Clemensstrykkeriet [46s.].

4. forelæsning: Behavioristiske aspekter af personligheden

4 timer v/(Ole Michael Spaten)

Med overskriften behavioristiske aspekter af personligheden vil dagens lektioner diskutere væsentlige begreber såsom betingning, læring, generalisering, udslukning

og computerspil – sat i forhold til klassisk og nyere personlighedspsykologisk forskning, herunder forældreskabets betydning i personlighedens dannelse. Sideløbende hermed vil grundlaget for behaviorismen kort blive fremstillet, hvorefter der lægges hovedvægten på knudepunkter i teoriudviklingen indenfor adfærdspsykologi og radikal behaviorisme. Klassisk og operant betingning fremstilles som parametre for læreprocespsykologi. Forelæsningen afslutter med en kritisk stillingtagen til resultater af den personlighedspsykologiske forskning.

Forelæsningens pensum:

Ewen, R. B. (2003). The Behaviorist Perspective. B. F. Skinner: Radical Behaviourism, In *An Introduction to Theories of Personality* (6. Ed., pp. 311-338). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [24 s.].

Skinner, B. F. (1990). Can psychology be a science of mind? *American Psychologist*, 45, 1006-1210 [5 s.].

Spaten, O. M. (2009). *Adfærd og tanker i et integreret terapeutisk forløb – en oversigt*. Upubliceret skema til psykologistuderende. AAU. [1 s.].

Spaten, O. M., Dahl-Jensen, S., Christiansen, N. H., Rahbek, J. & Rahbek, L. E. B. (2014). Forældreskab. In O. M. Spaten (Ed.), *Unge identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 153-178). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. [21 s.].

Watson, J. B. & Rayner, R. (1920). Conditioned Emotional Responses. *Journal of Experimental Psychology*, 3, 1-14 [9 s.].

5. forelæsning: Kognitive aspekter af personlighedspsykologien

4 timer v/ (Casper Feilberg)

Forelæsningen præsenterer den kognitive tilgang til forståelsen af personligheden, bl.a. repræsenteret ved Kelly's Personal Construct Theory, og begreber som kognitiv skema og learned helplessness (bemærk: begreberne kognitiv skema og learned helplessness beskrives sidst i kapitlet om Bandura og Social-Cognitive Theory i grundbogen af Ewen). Eftersom den kognitive tilgang bygger på særlige antagelser om personligheden og foretrukne forskningstilgange, indledes forelæsningen med en undersøgelse af forskelle og ligheder mellem den kognitive tilgang og de øvrige fremtrædende tilgange til forståelsen af og studiet af personligheden. Herved kastes lys over den kognitive tilgangs grundlag. Lektionen afsluttes med en række kritiske betragtninger og eksempler på tilgangens anvendelighed til at forstå personligheden.

Forelæsningens pensum:

Cushman, P. (1990). Why the Self is empty: Toward a historically situated Psychology. *American Psychologist*, 45, 599-611. [12 s.]

Ellis, Albert. (1991). How to fix the empty Self. *American Psychologist*, 46(5), 539-540. Ellis sammenligner og diskuterer forskellige tilgange til personlighedsbegrebet. [1 s.]



Ewen, R. B. (2003). Part V: The Cognitive Perspective. George A. Kelly: The Psychology of Personal Constructs In *An Introduction to Theories of Personality* (6. Ed., pp. 341-364). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. [21 s.]

Kelly, G. A. (1977). Personal Construct Theory and the Psychotherapeutic Interview. *Cognitive Therapy and Research*, 1, 355-362 [7 s.]

Peterson, C., Seligman, M. E. P., Yurko, K. H., Martin, L. R., & Friedman, H. S. (1998). Catastrophizing and Untimely Death. *Psychological Science*, 9, 127-130 [4 s.]

Spaten, O. M. (2014). Udviklingen af identitet og selvopfattelse. In O. M. Spaten (Ed.), *Unge identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 29-69). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. [40 s.]

6. forelæsning: Socialkognitive aspekter af personligheden

4 timer v/ (Casper Feilberg)

I et opgør med, og som en videreudvikling af, den behavioristiske forståelse af personligheden, udvikler Bandura m.fl. den socialkognitive tradition. Denne tradition medfører en ny forståelse af kognitionens betydning for vores adfærd, af indlæring og rollemodellernes betydning. Forelæsningsen præsenterer traditionens centrale begreber, antagelser og forskningsresultater, ikke mindst repræsenteret ved Bandura og Rotters arbejde. Kritiske betragtninger og diskussioner præsenteres. Endelig gives eksempler fra aktuel forskning, som anvender socialkognitive forståelser.

Litteratur:

Bandura, A. (2007). Reflections on an Agentic Theory of Human Behavior. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 44(8), 995-1004 [9 s.]

Ewen, R. B. (2003). An Introduction to Theories of Personality (6. Ed.). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. Part V: The Cognitive Perspective. Albert Bandura: Social-Cognitive Theory, pp. 365-386 [21 s.]

Rotter, J. B. & Ray, C. M. (1965). Internal versus external control of reinforcement and decision time. *Journal of Personality and Social Psychology*, 2, 4, 598-604 [6 s.]

Spaten, O. M. (2010). Når vi snakker med børn - om selvværd, ros og ris. In *Når forældre og professionelle snakker med børn*. (pp. 4-26). Aalborg: Forlaget CHREB [22 s.]

7. forelæsning: Trækteori og Selvbegrebets historie og selvet som psykologisk størrelse frem til i dag

4 timer v/(Ane Søndergaard)

Forelæsningsen diskuterer ideen om at måle det psykiske med historisk afsæt og den nyere forskning, der argumenterer for en forståelse af personligheden på basis af fem faktorer (Big Five Theory) præsenteres. Der gives en præsentation af selvpsykologi-

ens historie på baggrund af Heinz Kohuts teori, og videreudviklingen i retning af en egentlig selvpsykologi med selvet som baggrund for udvikling mod en relationel forståelsesramme indenfor den interpersonelle psykoanalyse belyses ligeledes. Forelæsningen afsluttes med en diskussion af psykisk målbarhed, selvet og personlighedsbegrebet.

Forelæsningens pensum:

Ewen, R. B. (2003). Factor Analytic Trait Theory. Raymond B. Cattell and others In *An Introduction to Theories of Personality* (6 ed., pp. 261-284). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.[23 s.].

Hem, Lars (2002). Selvet som rettethed. *Psyke & Logos*, 23: 316-325 [10 s.]

Kohut, H. (1982). Introspection, Empathy, and the Semi-Circle of Mental Health. *International Journal of Psychoanalysis*, 63: 395-407 [12 s.]. Download fra nettet.

McCrae, R. R. & Costa, P. T. (2008). The Five-Factor Theory of Personality. In: John, O. P., Robins, R. W. & Pervin, L. A. (Eds.) *Handbook of Personality. Theory and Research*. Third Edition. New York: The Guilford Press, kap. 5, (pp.159-181). [36 s.].

8. forelæsning: Humanistiske og eksistentialistiske aspekter af personlighedspsykologien

4 timer v/ (Ole Michael Spaten)

Lektionen har til formål at præsentere og diskutere specifikke elementer af den humanistiske og eksistentialistiske psykologis teoretiske og videnskabshistoriske og -teoretiske grundlag. Nyere forskning vil blive præsenteret side om side med eksempler på dens klassiske tilgange. Positionen vil blive relateret til andre psykologiske hovedstrømninger, ligesom der vil blive fremstillet en case som eksemplarisk humanistisk approach samt en diskussion af tilværelsens grundvilkår og hvordan eksistentielle temaer har betydning for menneskets personlighedsdannelse. Sluttelig vil forelæsningen rumme en kritisk diskussion af resultater og grundlag for positionens personlighedspsykologiske forskning. Som forberedelse til forelæsningen kan den studerende endvidere gennemføre "VIA" ('values in action' spørgeskemaet) der måler dine styrkesider (anbefales kun til de studerende der kan afsætte ekstra 20 minutter udover oblig. læsning). Som psykolog kan man vælge at gennemføre en sådan måling med sine klienter online: <http://authentichappiness.org> Resultatet af målingen viser klientens "top fem signatur styrker", udvalgt fra en liste med i alt 24 signatur styrker (se Peterson & Seligman, 2004).

Forelæsningens pensum:

Deurzen-Smith, E. van. (2006). From psychotherapy to emotional well being. *Análise Psicológica*, 24, 3, 383-392. [9s.].

Ewen, R. B. (2003). The Humanistic Perspective. Carl R. Rogers: Self-Actualization Theory (I) & Abraham H. Maslow Self-Actualization Theory (II) & Rollo May. Existential Psychology. In *An Introduction to Theories of Personality* (6. Ed., pp. 195-

215 + 217-236 + 237-257). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [38 s.].

Maslow, A. H. (1968). Growth and motivation. In *Toward a psychology of being* (pp. 21-41). New York: Van Nostrand. [20 s.].

Reiss, S. & Havercamp, S. M. (2005). Motivation in Developmental Context: A New Method for Studying Self-Actualization. *Journal of Humanistic Psychology*, 45, 41-43 [2 s.]

Rogers, C. (1995). What understanding and acceptance means to me. *Journal of Humanistic Psychology*, 35, 7-22 [13s.].

Yalom, I. D. (2008). Staring at the sun: Overcoming the terror of death. *The Humanistic Psychologist*, 36, 283-297 [14s.].

Supplerende læsning:

Spaten, O. M., & Friis, S. (2014). At starte på universitetet. Et kvalitativt studie af identitetsdannelse blandt gryende voksne. In O. M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier – aktuel empirisk forskning* (pp. 95-123). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. [26 s.]

9. forelæsning: Situationistiske og interaktionistiske aspekter af personlighedspsykologi

4 timer v/ (Winnie Flensborg)

Indledningsvist vil forelæsningen fremstille 1960'ernes radikale reeksamination af den fremherskende personlighedspsykologiske forskning. En diskussion der blandt andet blev kendt under navnet: "person-situation debatten" fremført af blandt andre Walter Mischel. Forelæsningen vil endvidere fremstille et bredt perspektiv og bevæge sig fra klassisk personlighedsteori over person-situation fejden til interaktionistiske aspekter af personlighedspsykologien.

Forelæsningens pensum:

Funder, D. C. (2001). Personality. *Annual Review of Psychology*, 52, 197-221. [22 s.].

McAdams, D. P. (2001). The psychology of life stories. *Review of General Psychology*, 5(2), 100-122 [20 s.].

Mischel, W. (2004). Toward an integrative science of the person. *Annual Review of Psychology*, 55, 1-22. [18 s.].

Spaten, O. M. (2014). Unges identitet og selvopfattelse. Afslutning, status og perspektiver. In O. M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 211-228). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [15 s.].

Supplerende læsning:

Nielsen, K, Tanggaard, L.(2013): School Memories Situating School. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 57, 71-88, [17 s.].



10. forelæsning: Hjernen og psyken – affektregulering og mentalisering. Subjekt-teorier og socialkonstruktionisme

4 timer v/ (Ane Søndergaard)

Målet for den første del af forelæsningen er med afsæt i en diskussion af forholdet mellem hjerne og psyke at give et billede af en aktuell diskussion ført af Fonagy og kolleger med fokus på evne til affektregulering som resultat af evne til mentalisering udviklet i individets første levetid. Dernæst præsenterer forelæsningen en socialkonstruktionistisk forståelse af det moderne individ. Der fokuseres på forståelser af begrebet identitet/personlighed i det sen/postmoderne. Spændvidden fra fokus på intersubjektive forhold til en socialkonstruktivistisk forståelse formidles. Socialkonstruktionistisk tilgang diskuteres inden for en narrativ ramme: fra litteraturteoretisk udgangspunkt til psykologiske forståelse og anvendelse.

Forelæsningens pensum:

Fonagy (2004). Introduction & Attachment and Reflective Function: Their Role in Self-Organization (pp. 1-65). In Fonagy, P. Gergely, G., Jurist, E.L. & Target, M. *Affect Regulation, Mentalization, and the Development of the Self*. London: Karnac [65 s.].

Gergen, K. J. (2001). Psychological science in a postmodern context. *The American Psychologist*, 56, 10, 803-813, [10 s.]

Gerlach, C. & Starrfelt, R. (2007). Hjernen og psyken pp. 429-452. In Karpatschof, B. (2007). red.), *Klassisk og moderne psykologisk teori*. København: Hans Reitzels Forlag. [23 s.].

Schultz Jørgensen, P. (2014). Identitet som social konstruktion. In O. M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier – aktuell empirisk forskning* (pp. 71-94). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. [21 s.].

11. forelæsning: Personlighedspsykologiske aspekter af økologisk og kulturhistorisk psykologi

4 timer v/ (Winnie Flensborg)

Forelæsningen indleder historisk og fremstiller kulturhistorisk psykologi og kontekstualistiske aspekter af moderne personlighedspsykologi. Hertil præsenterer forelæsningen nogle kritiske perspektiver på personlighedspsykologisk forskning i sociale praksisstrukturer, dagligliv og teoridannelsen. Endelig vil forelæsningen anvende køn som udtryk for såvel biologi som interaktion og sociokulturelle aspekter.

Forelæsningens pensum:

Ewen, R. B. (2003). Conclusion (Chapter 17). Perspectives and postscript *An Introduction to Theories of Personality* (6 ed., pp. 361-384). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, [19 s.].

Bronfenbrenner, U. (1994). *Ecological Models of Human Development*. Oxford: Pergamon Press, (pp. 1643-1647). [5 s.].

- Chaiklin, S. (2011): Social Scientific Research and Societal Practice: Action Research and Cultural-Historical Research in Methodological Light from Kurt Lewin and Lev S. Vygotsky. *Mind, Culture and Activity*, 18, 2, 129-147, [15 s.].
- Dreier, O. (2003). Learning in personal trajectories of participation. In N. Stephenson, H. L. Radtke, R. J. Jorna & H. J. Stam (Eds.), *Theoretical psychology. Critical contributions* (pp. 20-29.). Concord, Canada: Captus University Publications. [7 s.].
- Holland, D. & Lachicotte, W. (2007). Vygotsky, Mead, and the new sociocultural studies of identity. In Daniels, H., Cole, M., & Wertsch, J. V. (Eds). *The Cambridge companion to Vygotsky*, (pp. 101-135). New York, NY, US: Cambridge University Press [21 s.].
- Winther-Lindqvist, D. (2014). Forhandling af sociale identiteter på tværs af klasserum. In O. M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 179-210). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag, [25 s.].
- Spaten, O. M., Christiansen, N. H., Rahbek, J., Rahbek, L. E. B., & Dahl-Jensen, S. (2014). Køn og unges selvopfattelse. In O. M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 125-152). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. [21 s.].

Modulets pensum

Grundbøger (kan købes i i Factum books: <http://ftu.dk>; e-mail: info@factumbooks.dk, Tlf. Aalborg: 89 37 35 85):

- Ewen, R. B. (2003). *An introduction to theories of personality*. (6. udg. eller senere udgaver). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. (bemærk at sidetallene ovenfor er angivet ud fra 2003 udgaven, medens side(an)tal i et vist omfang er ændret i senere udgaver).
- Spaten, O. M. (Ed.). (2014). *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag.

Tekster som findes i et kompendie (kan købes / bestilles i Factum books):

(Kompendium til Personlighedspsykologi, Tilvalg Forår 2016, kan købes / bestilles i Factum books: <http://ftu.dk>; e-mail: info@factumbooks.dk, Tlf. Aalborg: 89 37 35 85).

Tekster som findes i et kompendie (købes / bestilles i Centerboghandlen):

Bandura, A. (2007). Reflections on an Agentic Theory of Human Behavior. *Tidskrift for Norsk Psykologforening*, 44(8), 995-1004 [9 s].

Borkenau, P., Riemann, R., Spinath, F. M., & Angleitner, A. (2001). Genetic and Environmental Influences on Observed Personality: Evidence From the German Observational Study of Adult Twins. *Journal of Personality and Social Psychology*, 80, 4, 655-668 [13 sider].

Buss, D. M. (1999). *Evolutionary psychology: The new science of the mind*. Boston: Allyn and Bacon. [20 sider].



Bronfenbrenner, U. (1994). *Ecological Models of Human Development*. Oxford: Pergamon Press, (pp. 1643-1647). [5 s.].

Chaiklin, S. (2011): Social Scientific Research and Societal Practice: Action Research and Cultural-Historical Research in Methodological Light from Kurt Lewin and Lev S. Vygotsky. *Mind, Culture and Activity*, 18, 2, 129-147, [15 s.].

Cushman, P. (1990). Why the Self is empty: Toward a historically situated Psychology. *American Psychologist*, 45, 599-611 [12 s.].

Daly, M. & Wilson, M. I. (1996). Violence against stepchildren. *Current Directions in Psychological Science*, 5, 77-81 [3 s.].

Deurzen-Smith, E. van. (2006). From psychotherapy to emotional well being. In *Análise Psicológica*, Vol 24(3), 383-392. [9s]

Dreier, O. (2003). Learning in personal trajectories of participation. In N. Stephenson, H. L. Radtke, R. J. Jorna & H. J. Stam (Eds.), *Theoretical psychology. Critical contributions* (pp. 20-29.). Concord, Canada: Captus University Publications [7 s.].

Ekman, P. (1973). Cross-cultural studies of facial expression. IN p. Ekman (Ed.). *Darwin and facial expression*. New York Academic Press. [12 sider]

Ekman, P. (1992). An argument for basic emotions. *Cognition and Emotion*, 6, 3-4, 169-200 [31 sider]

Ellis, Albert. (1991). How to fix the empty Self. *American Psychologist*, 46(5), 539-540 [1 s.].

Eysenck, H. J., Easting, G., & Eysenck, S. B. G. (1970). Personality Measurement in Children: A Dimensional Approach. *Journal of Special Education*, 4(1), 261-263. [2 s.].

Fonagy (2004). Introduction & Attachment and Reflective Function: Their Role in Self-Organization. In Fonagy, P. Gergely, G., Jurist, E.L. & Target, M. *Affect Regulation, Mentalization, and the Development of the Self*. (pp. 1-65.). London: Karnac [65 s.].

Freud, S. (1933). Forelæsning 31: Den psykiske personligheds bestanddele. I: *Nye forelæsninger til indføring i psykoanalysen*. (pp. 50-67.). København: Hans Reitzels Forlag [18 s.].

Funder, D. C. (2001). Personality. *Annual Review of Psychology*, 52, 197-221 [22 s.].

Gergen, K. J. (2001). Psychological science in a postmodern context. *The American Psychologist*, 56,10, 803-813, [10 s.]



- Gerlach, C. & Starrfelt, R. (2007). Hjernen og psyken. In Karpatschof, B. (2007). red.), *Klassisk og moderne psykologisk teori*. (pp. 429-452.). København: Hans Reitzels Forlag. [23 s.].
- Hem, Lars (2002). Selvet som rettethed. *Psyke & Logos*, 23: 316-325 [10 s.]
- Holland, D. & Lachicotte, W. (2007). Vygotsky, Mead, and the new sociocultural studies of identity. In Daniels, H., Cole, M., & Wertsch, J. V. (Eds). *The Cambridge companion to Vygotsky*, (pp. 101-135). New York, NY, US: Cambridge University Press [21 s.].
- Jacobsen, B. (2007). Eksistentiel psykologi og terapi. In B. Karpatschof & B. Katzenelson (red.), *Klassisk og moderne psykologisk teori* (pp. 100-117.). København: Hans Reitzels Forlag. [16 s.].
- Kelly, G. A. (1977). Personal Construct Theory and the Psychotherapeutic Interview. *Cognitive Therapy and Research*, 1, 355-362 [7 s.].
- Kohut, H. (1982). Introspection, Empathy, and the Semi-Circle of Mental Health. *International Journal of Psychoanalysis*, 63: 395-407 [12 s.]. *Downloades fra nettet*.
- Kozorovitsky et al. (2006). Fatherhood affects dendritic spines and vasopressin V1a receptors in the primate prefrontal cortex affects dendritic spines. *Nature Neuroscience* 9, 1094-1095 [1 s.].
- Maslow, A. H. (1968). Growth and motivation. In *Toward a psychology of being* (pp. 21-41). New York: Van Nostrand. [20 s.].
- McAdams, D. P. (2009). Chapter 1. Studying the person. In *The person. An introduction to the science of personality psychology* (pp.2-26). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons. [24s.].
- McAdams, D. P. (2001). The psychology of life stories. *Review of General Psychology*, 5(2), 100-122 [20 s.].
- McCrae, R. R. & Costa, P. T. (2008). The Five-Factor Theory of Personality. In: John, O. P., Robins, R. W. & Pervin, L. A. (Eds.) *Handbook of Personality. Theory and Research*. (pp. 159-181). New York: The Guilford Press, [36 s.].
- Mischel, W. (2004). Toward an integrative science of the person. *Annual Review of Psychology*, 55, 1-22. [18 s.].
- Nielsen, K, Tanggaard, L.(2013): School Memories Situating School. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 57, 71-88, [17 s.].
- Peele, S. & DeGrandpre, R. (1995). My Genes Made Me Do It. Misunderstanding the role of genes fosters myths about mental illness. *Psychology Today*, 1-8 [8 sider]



- Peterson, C., Seligman, M. E. P., Yurko, K. H., Martin, L. R., & Friedman, H. S. (1998). Catastrophizing and Untimely Death. *Psychological Science*, 9, 127-130 [4 s.].
- Reiss, S. & Havercamp, S. M. (2005). Motivation in Developmental Context: A New Method for Studying Self-Actualization. *Journal of Humanistic Psychology*, 45, 41-43 [2 s.].
- Rogers, C. (1995). What understanding and acceptance means to me. *Journal of Humanistic Psychology*, 35, 7-22 [15 s.].
- Rotter, J. B. & Ray, C. M. (1965) Internal versus external control of reinforcement and decision time. *Journal of Personality and Social Psychology*, 2, 4, 598-604 [6 s.].
- Skinner, B. F. (1990). Can psychology be a science of mind? *American Psychologist*, 45, 1006-1210 [5 s.].
- Skårderud, F. (2014). Personlighedens dynamik. In H. Høgh-Olesen & T. Dalsgaard (red.), *Mærkelige menneske – moderne personlighedspsykologi*. (pp. 233-279.). Hinnerup: Clemensstrykkeriet [46s.].
- Spaten, O. M. (2001). *Impact of neighbourhood, ethnic, and gender differences on self-esteem among children in low and high SES areas of Copenhagen*. Utah University: Utah [18 s.].
- Spaten, O. M. (2010). Når vi snakker med børn - om selvværd, ros og ris (pp. 4-26). In *Når forældre og professionelle snakker med børn*. Aalborg: Forlaget CHREB [22 s.].
- Spaten, O. M. (2009). *Adfærd og tanker i et integreret terapeutisk forløb – en oversigt*. Upubliceret skema til psykologistuderende. AAU [1 s.].
- Yalom, I. D. (2008). Staring at the sun: Overcoming the terror of death. *The Humanistic Psychologist*, 36, 283–297 [14s.]
- Zahavi, D. & Grünbaun, T.(2007). Fænomenologisk psykologi – den filosofiske tradition. In B. Karpatschof & B. Katzenelson (red.), *Klassisk og moderne psykologisk teori* (pp. 61-77). København: Hans Reitzels Forlag [14 s.].
- Zuckerman, M., & Como, P. (1983). Sensation seeking and arousal systems. *Personality and individual differences*, 4(4), 381-383 [3 s.].
- Watson, J. B. & Rayner, R. (1920). Conditioned Emotional Responses. *Journal of Experimental Psychology*, 3, 1-14 [9 s.].

I alt ca. 1000 sider



Modulets pensum

Grundbøger (kan købes i i Factum books: <http://ftu.dk>; e-mail: info@factumbooks.dk, Tlf. Aalborg: 89 37 35 85):

Ewen, R. B. (2003). *An introduction to theories of personality*. (6. udg. eller senere udgaver). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. (bemærk at sidetallene ovenfor er angivet ud fra 2003 udgaven, medens side(an)tal i et vist omfang er ændret i senere udgaver).

Spaten, O. M. (Ed.). (2014). *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag.

Tekster som findes i et kompendie (kan købes / bestilles i Factum books):

(Kompendium til Personlighedspsykologi, Tilvalg Forår 2016, kan købes / bestilles i Factum books: <http://ftu.dk>; e-mail: info@factumbooks.dk, Tlf. Aalborg: 89 37 35 85).

Tekster som findes i et kompendie (købes / bestilles i Centerboghandlen):

Bandura, A. (2007). Reflections on an Agentic Theory of Human Behavior. *Tidskrift for Norsk Psykologforening*, 44(8), 995-1004 [9 s].

Borkenau, P., Riemann, R., Spinath, F. M., & Angleitner, A. (2001). Genetic and Environmental Influences on Observed Personality: Evidence From the German Observational Study of Adult Twins. *Journal of Personality and Social Psychology*, 80, 4, 655-668 [13 sider].

Buss, D. M. (1999). *Evolutionary psychology: The new science of the mind*. Boston: Allyn and Bacon. [20 sider].

Bronfenbrenner, U. (1994). *Ecological Models of Human Development*. Oxford: Pergamon Press, (pp. 1643-1647). [5 s.].

Chaiklin, S. (2011): Social Scientific Research and Societal Practice: Action Research and Cultural-Historical Research in Methodological Light from Kurt Lewin and Lev S. Vygotsky. *Mind, Culture and Activity*, 18, 2, 129-147, [15 s.].

Cushman, P. (1990). Why the Self is empty: Toward a historically situated Psychology. *American Psychologist*, 45, 599-611 [12 s.].

Daly, M. & Wilson, M. I. (1996). Violence against stepchildren. *Current Directions in Psychological Science*, 5, 77-81 [3 s.].

Deurzen-Smith, E. van. (2006). From psychotherapy to emotional well being. In *Análise Psicológica*, Vol 24(3), 383-392. [9s]



- Dreier, O. (2003). Learning in personal trajectories of participation. In N. Stephenson, H. L. Radtke, R. J. Jorna & H. J. Stam (Eds.), *Theoretical psychology. Critical contributions* (pp. 20-29.). Concord, Canada: Captus University Publications [7 s.].
- Ekman, P. (1973). Cross-cultural studies of facial expression. IN p. Ekman (Ed.). *Darwin and facial expression*. New York Academic Press. [12 sider]
- Ekman, P. (1992). An argument for basic emotions. *Cognition and Emotion*, 6, 3-4, 169-200 [31 sider]
- Ellis, Albert. (1991). How to fix the empty Self. *American Psychologist*, 46(5), 539-540 [1 s.].
- Eysenck, H. J., Easting, G., & Eysenck, S. B. G. (1970). Personality Measurement in Children: A Dimensional Approach. *Journal of Special Education*, 4(1), 261-263. [2 s.].
- Fonagy (2004). Introduction & Attachment and Reflective Function: Their Role in Self-Organization. In Fonagy, P. Gergely, G., Jurist, E.L. & Target, M. *Affect Regulation, Mentalization, and the Development of the Self*. (pp. 1-65.). London: Karnac [65 s.].
- Freud, S. (1933). Forelæsning 31: Den psykiske personligheds bestanddele. I: *Nye forelæsnings til indføring i psykoanalysen*. (pp. 50-67.). København: Hans Reitzels Forlag [18 s.].
- Funder, D. C. (2001). Personality. *Annual Review of Psychology*, 52, 197-221 [22 s.].
- Gergen, K. J. (2001). Psychological science in a postmodern context. *The American Psychologist*, 56,10, 803-813, [10 s.]
- Gerlach, C. & Starrfelt, R. (2007). Hjernen og psyken. In Karpatschof, B. (2007). red.), *Klassisk og moderne psykologisk teori*. (pp. 429-452.). København: Hans Reitzels Forlag. [23 s.].
- Hem, Lars (2002). Selvet som rettethed. *Psyke & Logos*, 23: 316-325 [10 s.]
- Holland, D. & Lachicotte, W. (2007). Vygotsky, Mead, and the new sociocultural studies of identity. In Daniels, H., Cole, M., & Wertsch, J. V. (Eds). *The Cambridge companion to Vygotsky*, (pp. 101-135). New York, NY, US: Cambridge University Press [21 s.].
- Jacobsen, B. (2007). Eksistentiel psykologi og terapi. In B. Karpatschof & B. Katzenelson (red.), *Klassisk og moderne psykologisk teori* (pp. 100-117.). København: Hans Reitzels Forlag. [16 s.].
- Kelly, G. A. (1977). Personal Construct Theory and the Psychotherapeutic Interview. *Cognitive Therapy and Research*, 1, 355-362 [7 s.].



- Kohut, H. (1982). Introspection, Empathy, and the Semi-Circle of Mental Health. *International Journal of Psychoanalysis*, 63: 395-407 [12 s.]. *Downloades fra nettet*.
- Kozorovitsky et al. (2006). Fatherhood affects dendritic spines and vasopressin V1a receptors in the primate prefrontal cortex affects dendritic spines. *Nature Neuroscience* 9, 1094-1095 [1 s.].
- Maslow, A. H. (1968). Growth and motivation. In *Toward a psychology of being* (pp. 21-41). New York: Van Nostrand. [20 s.].
- McAdams, D. P. (2009). Chapter 1. Studying the person. In *The person. An introduction to the science of personality psychology* (pp.2-26). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons. [24s.].
- McAdams, D. P. (2001). The psychology of life stories. *Review of General Psychology*, 5(2), 100-122 [20 s.].
- McCrae, R. R. & Costa, P. T. (2008). The Five-Factor Theory of Personality. In: John, O. P., Robins, R. W. & Pervin, L. A. (Eds.) *Handbook of Personality. Theory and Research*. (pp. 159-181). New York: The Guilford Press, [36 s.].
- Mischel, W. (2004). Toward an integrative science of the person. *Annual Review of Psychology*, 55, 1-22. [18 s.].
- Nielsen, K, Tanggaard, L.(2013): School Memories Situating School. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 57, 71-88, [17 s.].
- Peele, S. & DeGrandpre, R. (1995). My Genes Made Me Do It. Misunderstanding the role of genes fosters myths about mental illness. *Psychology Today*, 1-8 [8 sider]
- Peterson, C., Seligman, M. E. P., Yurko, K. H., Martin, L. R., & Friedman, H. S. (1998). Catastrophizing and Untimely Death. *Psychological Science*, 9, 127-130 [4 s.].
- Reiss, S. & Havercamp, S. M. (2005). Motivation in Developmental Context: A New Method for Studying Self-Actualization. *Journal of Humanistic Psychology*, 45, 41-43 [2 s.].
- Rogers, C. (1995). What understanding and acceptance means to me. *Journal of Humanistic Psychology*, 35, 7-22 [15 s.].
- Rotter, J. B. & Ray, C. M. (1965) Internal versus external control of reinforcement and decision time. *Journal of Personality and Social Psychology*, 2, 4, 598-604 [6 s.].
- Skinner, B. F. (1990). Can psychology be a science of mind? *American Psychologist*, 45, 1006-1210 [5 s.].



Skårderud, F. (2014). Personlighedens dynamik. In H. Høgh-Olesen & T. Dalsgaard (red.), *Mærkelige menneske – moderne personlighedspsykologi*. (pp. 233-279.). Hinnerup: Clemensstrykkeriet [46s.].

Spaten, O. M. (2001). *Impact of neighbourhood, ethnic, and gender differences on self-esteem among children in low and high SES areas of Copenhagen*. Utah University: Utah [18 s.].

Spaten, O. M. (2010). Når vi snakker med børn - om selvværd, ros og ris (pp. 4-26). In *Når forældre og professionelle snakker med børn*. Aalborg: Forlaget CHREB [22 s.].

Spaten, O. M. (2009). *Adfærd og tanker i et integreret terapeutisk forløb – en oversigt*. Upubliceret skema til psykologistuderende. AAU [1 s.].

Yalom, I. D. (2008). Staring at the sun: Overcoming the terror of death. *The Humanistic Psychologist*, 36, 283–297 [14s.]

Zahavi, D. & Grünbaun, T.(2007). Fænomenologisk psykologi – den filosofiske tradition. In B. Karpatschof & B. Katzenelson (red.), *Klassisk og moderne psykologisk teori* (pp. 61-77). København: Hans Reitzels Forlag [14 s.].

Zuckerman, M., & Como, P. (1983). Sensation seeking and arousal systems. *Personality and individual differences*, 4(4), 381-383 [3 s.].

Watson, J. B. & Rayner, R. (1920). Conditioned Emotional Responses. *Journal of Experimental Psychology*, 3, 1-14 [9 s.].

I alt ca. 1000 sider



Projektmodul: Personligheden i kontekst (20 ECTS) (BA tilvalg)

(The Personality in Context)

Modulansvarlig: Casper Feilberg (feilberg@hum.aau.dk)

Vejledere: Sanna Schlieve (schlieve@hum.aau.dk), Noomi Matthiesen (noomi@hum.aau.dk), Thomas Borchmann (borchman@hum.aau.dk), Jensine Nødergaard (jensine@hum.aau.dk), Mariann B Sørensen (mariann@hum.aau.dk), Mette Thuesen (thuesen@hum.aau.dk).

Der tilbydes vejledning på engelsk af Vlad Glaveanu (vlad@hum.aau.dk) og Carolin Demuth (cdemuth@hum.aau.dk).

Placering: 2. semester

Type og sprog: Projektmodul – Dansk

Omfang og forventning: Projektvejledning, som suppleres med en seminar- og forelæsningsrække vedr. kvalitativ forskningsmetodologi.

Deltagere: 2. semester BA tilvalg studerende

Antal forelæsninger: 7 x 3 timer: Der veksles mellem forelæsning og seminarformen (frivillig samlæsning med de psykologistuderendes kursusmodul i kvalitativ forskningsmetodologi).

Antal seminarer: 7 x 3,5 timer: Der veksles mellem forelæsning og seminarformen (frivillig samlæsning med de psykologistuderendes kursusmodul i kvalitativ forskningsmetodologi).

Antal seminarhold: 2

Prøveform: En ekstern mundtlig prøve på baggrund af projektrapport. Karakter efter 7-trins-skalaen.

Deltagerforudsætninger:

Modulbeskrivelse

Modulets temaramme ligger i forlængelse af / i sammenhæng med modulerne i Personlighedspsykologi samt Socialpsykologi med samfundsteori, idet den studerende i et projekt selvstændigt skal arbejde videre med en problemstilling fra en af disse områder på baggrund af en *teoretisk eller empirisk* undersøgelse, der forholder sig til kvalitativ forskningsmetodologi.

Mål

Når modulet er afsluttet, skal den studerende kunne demonstrere:

Uddybet **viden** om, **forståelse** af samt **refleksion** over

- udvalgte videnskabelige teoridannelser og forskningsresultater inden for social- og personlighedspsykologien og
- kvalitativ forskningsmetodologi.

Færdigheder i

- at formulere og vurdere en interessant problemstilling inden for social- eller personlighedspsykologi samt begrunde og vælge relevante kvalitative analyse- og løsningsmodeller,
- at vurdere de metodologiske implikationer af den valgte model,
- at diskutere de videnskabsteoretiske implikationer ved valg af teori, metode og problemstilling samt perspektivere problemstillingen i forhold til relevant viden om personlighedens samfundsmæssige grundlag,
- at reflektere over og indplacere forskellige forskningsmetoder i forhold til de videnskabsteoretiske problemstillinger,
- at demonstrere kendskab til faser i teoretiske eller empiriske forskningsprojekter fra den indledende designfase og til udførelse og rapportering,
- at skelne og vurdere brugbarheden af især kvalitative forskningsmetodologier i forhold til forskningens problemstilling og
- at formidle social- og personlighedspsykologiske problemstillinger og kvalitative løsningsmodeller til fagfæller og ikke-specialister.

Kompetencer til

- at håndtere komplekse og udviklingsorienterede problemstillinger af social- og personlighedsmæssig karakter med kvalitativ metodologi i afgrænsede sammenhænge,
- at indgå ansvarligt og selvstændigt i fagligt og tværfagligt samarbejde med en social- og personlighedspsykologisk tilgang og
- at identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring inden for et social- og personlighedspsykologisk læringsmiljø under anvendelse af kvalitativ forskningsmetodologi.

Projektet udarbejdes i grupper bestående af tilvalgs- og /eller sidefagsstuderende. Af hensyn til den store mængde dataindsamlingsarbejde, som projektet indebærer, kan



det meget stærkt anbefales, at gruppestørrelsen er på 4-6 studerende. Den afsluttende prøve er gruppevis.

Projektet evalueres ved en ekstern mundtlig prøve, hvor der tages udgangspunkt i den udarbejdede rapport. Sidetalsnormen er 20-25 sider pr. studerende, dog 20-30 sider ved individuelt udarbejdede projektrapporter. Pensum til projektet er 500 sider obligatorisk litteratur inden for kvalitativ metode samt 1250 sider selvvalgt, godkendt litteratur, heraf må max. 750 sider være eller have været pensum ved andre prøver, som den studerende har gennemført eller tilmeldt sig.

Til projektet er knyttet en seminar- og forelæsningsrække i kvalitativ forskningsmetodologi (jf. beskrivelse ovenfor). Deltagelse anbefales kraftigt, den er dog ikke obligatorisk. Dog er den tilknyttede litteratur ved kurset i Kvalitativ forskningsmetodologi obligatorisk jf. ovennævnte pensumbeskrivelse af 500 siders obligatorisk litteratur inden for kvalitativ metode.